

مدل ساختاری دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با باورهای وسواسی با نقش میانجی ترس از خود

Structural model of self-ambivalence and reassurance-seeking with obsessive beliefs with the mediating role of fear of self

Kimia Najafi

PhD Student of Clinical Psychology, Department of Clinical Psychology, University of Science and Culture, Tehran, Iran.

Mohsen Kachooei *

Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, University of Science and Culture, Tehran, Iran.

kachooei.m@usc.ac.ir

Malek Bastami Katuli

PhD in Health Psychology, Department of Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran.

کیمیا نجفی

دانشجوی دکتری روان شناسی بالینی، گروه روان شناسی بالینی، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

محسن کچویی (نویسنده مسئول)

استادیار، گروه روان شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

مالک بسطامی کتولی

دکتری روان شناسی سلامت، گروه روان شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Abstract

This research was conducted to investigate the mediating role of fear of self in the relationship between self-ambivalence and reassurance-seeking with obsessive beliefs. The current research was a descriptive-correlation type of structural equation modeling. The statistical population of the research was all the women of Tehran in 2023. Using the available sampling method, a sample of 447 people was selected and participated in the study. Research tools included the obsessive Beliefs Questionnaire (OBQ, Obsessive Compulsive Cognitions Working Group, 2001), the Self-Ambivalence Questionnaire (SAQ, Bhar & Kyrios, 2007), Covert and Overt reassurance-seeking inventory (CORSI, Radomsky & et al, 2020) and Fear of Self Questionnaire (FSQ, Aardema & et al, 2013). The data were analyzed using the structural equation analysis method. The results of the structural equation analysis indicated the appropriate fit of the model. The findings showed that self-ambivalence and reassurance-seeking were able to directly predict obsessive beliefs ($p < 0.001$). Also, self-ambivalence and reassurance-seeking could indirectly predict obsessive beliefs through fear of self ($p < 0.001$). These results show that self-ambivalence and reassurance-seeking, considering the important role of fear of self, can explain obsessive beliefs and it is necessary to pay attention to these factors in interaction with each other in programs to reduce obsessive beliefs.

Keywords: Reassurance-seeking, Obsessive Beliefs, Fear of Self, Self-Ambivalence.

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی نقش میانجی ترس از خود در رابطه بین دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با باورهای وسواسی انجام شد. پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش کلیه زنان شهر تهران در سال ۱۴۰۳ بودند. به روش نمونه‌گیری در دسترس، نمونه‌ای به تعداد ۴۴۷ نفر انتخاب و در مطالعه شرکت کردند. ابزارهای این پژوهش شامل پرسشنامه باورهای وسواسی بک - فرم کوتاه (OBQ، کارگروه شناخت در وسواس، ۲۰۰۱)، پرسشنامه دوسوگرایی به خود (SAQ، بار و کی‌ریوس، ۲۰۰۷)، سیاهه اطمینان جویی آشکار و پنهان (CORSI، رادومسکی و همکاران، ۲۰۲۰) و پرسشنامه ترس از خود (FSQ، آرادما و همکاران، ۲۰۱۳) بودند. داده‌ها با استفاده از روش تحلیل معادلات ساختاری تجزیه و تحلیل شدند. نتایج تحلیل معادلات ساختاری حاکی از برازش مناسب مدل بود. یافته‌ها نشان داد که دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی به صورت مستقیم قادر به پیش‌بینی باورهای وسواسی بودند ($p < 0.001$). همچنین دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی به صورت غیر مستقیم از طریق ترس از خود توانستند باورهای وسواسی را پیش‌بینی کنند ($p < 0.001$). این نتایج نشان می‌دهد که دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با توجه به نقش مهم ترس از خود می‌توانند تبیین‌کننده باورهای وسواسی باشند و لزوم توجه به این عوامل در تعامل با یکدیگر در برنامه‌های کاهش باورهای وسواسی ضروری است.

واژه‌های کلیدی: اطمینان جویی، باورهای وسواسی، ترس از خود، دوسوگرایی به خود.

مقدمه

اختلال وسواسی جبری^۱ اختلال روانی شایعی است که مشخصه آن وجود وسواس‌ها و اجبارهای تکرارشونده و شدیدی است که تحمل آن توسط فرد با رنج و عذاب همراه است (انجمن روانپزشکی آمریکا^۲، ۲۰۲۲) و اثرات منفی قابل توجهی بر جنبه‌های مختلف زندگی از جمله کیفیت زندگی و روابط اجتماعی دارد (کاور^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). اگرچه شیوع در مناطق مختلف باتوجه به همبودی قابل توجه و اختلافات همایند متفاوت است، شیوع مادام العمر این اختلال در جمعیت عمومی در کشورهای مختلف تا حد زیادی با نرخ ثابت ۲ تا ۳ درصد گزارش شده است (سروین^۴، ۲۰۲۳). این اختلال بسیار ناتوان‌کننده است و بیمار به دلیل وجود باورهای مزاحم، کاهش پریشانی یا جلوگیری از پیامدهای ناخواسته، شروع به واریسی کردن و رفتارهای انعطاف‌ناپذیر، تکراری و خارج از کنترل می‌کند (دی فیلیپ^۵ و همکاران، ۲۰۲۴)؛ استمرار این امر، منجر به تداوم و تشدید وسواس جبری می‌گردد و در بزرگسالی شدت می‌یابد (دراکز^۶ و همکاران، ۲۰۲۱). اگرچه ابعاد باورهای وسواسی^۷ نسبتاً همگن و تقریباً مشابه است، اما بیماران باید بر اساس ارزیابی فردی علائم، درجه بینش، نوع نشانه‌های غالب و یا تظاهرات همبود در زیرگروه‌های مختلف قرار گیرند (لوسن^۸ و همکاران، ۲۰۲۱).

شناسایی عواملی که این باورها را به وجود می‌آورند یا تشدید می‌کنند اهمیت دارد. یکی از این عوامل که نقش مهمی را ایفا می‌کند، دوسوگرایی به خود^۹ است (جائینگر^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۱). گیدانو و لیوتی^{۱۱} (۱۹۸۳) نظریه دوسوگرایی به خود را ارائه دادند. افرادی که در دوران کودکی الگوهای دوسوگرایی وابستگی را تجربه می‌کنند یعنی مکرراً طرد و پذیرفته می‌شوند، به احتمال زیاد در خصوص ارزشمندی خویشان دچار شک و تردید می‌شوند. این موضوع باعث می‌شود که برای تثبیت احساس ارزشمندی خویشان، به دنبال تایید دیگران باشد؛ بنابراین، مزاحمت‌های ناهمخوان با خود که ارزش فرد را به چالش می‌کشند می‌توانند منجر به پریشانی قابل ملاحظه‌ای در این افراد شوند بخصوص زمانی که استانداردهای سخت‌گیرانه‌ی فرد در کمال‌گرایی اخلاقی را تهدید کنند (گودوین^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۰). بنابراین، فرد به احتمال زیاد از طریق وسواس جبری به چنین باورهایی واکنش نشان می‌دهد تا ارزش خود را بازباید، هدف این اعمال وسواسی، خنثی کردن تهدیدات احساس شده است (دادفرنیا و موسویان، ۱۳۹۹). فرد ادراکات دوگانه‌ای در مورد خود تجربه می‌کند و قادر به یکپارچه کردن آن‌ها در قالب یک کل نیست (کرمی و همکاران، ۱۴۰۱). پژوهش‌های حاکی از آن هستند که دوسوگرایی به خود می‌تواند منجر به ایجاد مشکلات در روابط اجتماعی و حرفه‌ای شود، زیرا این الگوی رفتاری ممکن است باعث شود که فرد دشواری در برقراری ارتباط و همکاری با دیگران داشته باشد (مولدینگ^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین، این وضعیت می‌تواند منجر به افزایش استرس، اضطراب و باورهای وسواسی شود، زیرا فرد ممکن است به صورت مداوم به فکر وسواسی در مورد خود و عملکردهای خود بپردازد و ناتوانی در پذیرش کمک و حمایت از دیگران را تجربه کند (فسناخت^{۱۴} و همکاران، ۲۰۲۳).

از سویی دیگر یکی از عوامل دخیل دیگر در باورهای وسواسی، اطمینان جویی^{۱۵} است (واکلینگ^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۰). اطمینان جویی بیش از حد به عنوان درخواست مکرر اطلاعات مرتبط با ایمنی از دیگران در مورد یک شی، موقعیت یا ویژگی بین فردی تهدیدکننده، علیرغم دریافت این اطلاعات تعریف شده است (کلارک^{۱۷} و همکاران، ۲۰۲۰). افراد مبتلا به وسواس جبری گزارش داده‌اند که در مقایسه با افراد مبتلا به اختلالات اضطرابی یا افسردگی، بیشتر درگیر کسب اطمینان جویی هستند (بو و موسکوویچ^{۱۸}، ۲۰۲۴). تسکین موقت مرتبط با این استراتژی منجر به استفاده مکرر از آن و ایفای نقش در حفظ علائم وسواسی اجباری می‌شود. هنگامی که از افراد مبتلا به

1 obsessive - compulsive disorder

2 american psychiatric association

3 Kaur

4 Cervin

5 De Filippis

6 Drakes

7 obsessive Beliefs

8 Loosen

9 self-ambivalence

10 Jaeger

11 Guidano & Liotti

12 Godwin

13 Moulding

14 Fassnacht

15 reassurance-seeking

16 Wakeling

17 Clark

18 Bui & Moscovitch

وسواس جبری در مورد انگیزه‌های خود برای مشارکت در اطمینان جویی سؤال می‌شود، اغلب کاهش اضطراب و جلوگیری از آسیب را گزارش می‌دهند که منعکس کننده اهداف اولیه اجبار است (فورچاک^۱ و همکاران، ۲۰۲۱). در واقع، اطمینان جویی به عنوان یک معادل عملکردی یا نوع اجبار در نظر گرفته شده است و در دسته باورهای غیر قابل قبول قرار می‌گیرد. اطمینان جویی می‌تواند از نظر عاطفی یک تجربه بد برای افراد درگیر باشد. افراد مبتلا به وسواس جبری اغلب نسبت به تأثیر منفی که اطمینان جویی آن‌ها می‌تواند بر دیگران و روابط آن‌ها داشته باشد، آگاهی و شرمندگی یا احساس گناه دارند (پارسونز و آلدن^۲، ۲۰۲۲).

اگر چه به نظر می‌رسد دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی، به میزان قابل توجهی در باورهای وسواسی نقش دارند، اما مسیرهای دیگری نیز وجود دارند که می‌توانند نقش مهمی را در باورهای وسواسی ایفا کنند و به نوعی نقش میانجی داشته باشند. ترس از خود^۳ یکی از مسیرهایی است که به نظر می‌رسد نقش مهمی را در باورهای وسواسی ایفا می‌کند (گودوین و همکاران، ۲۰۲۰). ترس از خود به طور قابل توجهی با علائم وسواسی جبری، به ویژه باورهای غیرقابل قبول که اضطراب، افسردگی و باورهای وسواسی را پیش‌بینی می‌کند، مرتبط است. آن‌هایی که باورهای اولیه غیرقابل قبول دارند، به طور قابل توجهی ترس از خودشان بیشتر از آن‌هایی که سایر انواع علائم اولیه، سایر گروه‌های بالینی و افراد سالم دارند، گزارش کرده‌اند. ترس از خود، علی‌رغم نام مرتبط با احساسات، در درجه اول یک ساختار شناختی است که شک، نگرانی، بیش‌فعالی و باورهای منفی در مورد ماهیت واقعی فرد را در بر می‌گیرد (دورون^۴، ۲۰۲۰). افراد دارای علائم وسواس جبری ممکن است ترس از خود را به این دلیل داشته باشند که نمی‌توانند شرایط ارزش^۵ را که شامل یک زندگی خوب است را برآورده کنند (لئونز آگوئلر^۶ و همکاران، ۲۰۲۲). مطالعات حاکی از آن هستند افرادی که ترس از خود بیشتری دارند، بیشتر در مورد باورهای مزاحم وسواس داشتند (فرناندز^۷ و همکاران، ۲۰۲۱). ترس از خود متمایز از دوسوگرایی نسبت به خود به عنوان یک عامل آسیب‌پذیر در وسواس خصوصاً در حوزه مذهبی، جنسی و پرخاشگری با ایجاد سردرگمی باعث می‌شود فرد مبتلا به وسواس، احتمال وقوع فکر را با قصد و انگیزه ارتکاب فکر اشتباه بگیرد و از هر روایت وسواسی شکل گرفته در ذهن بترسد و با ارزیابی نادرست و ترس از اینکه خود به چه چیزی ممکن است تبدیل شود تحت سیطره باورهای نافذ وسواسی قرار بگیرد (یانگ^۸ و همکاران، ۲۰۲۱). افرادی که باورهای غیرقابل قبولی دارند ممکن است به خصوص محتوای علائم خود را از دیگران پنهان کنند که می‌تواند به دلیل ترس از خود باشد. صرف نظر از این، می‌توان تصور کرد که برخی از افراد دارای باورهای وسواسی ممکن است به دنبال روش‌هایی برای اطمینان جویی باشند که افشای بین فردی را تا حد امکان محدود می‌کند (جائیکر و همکاران، ۲۰۲۱).

همانطور که بیان شد متغیرهای دوسوگرایی به خود، اطمینان جویی و ترس از خود با اثرات منفی که بر روی فرد دارد، می‌تواند باورهای وسواسی در افراد را تسهیل کنند. با در نظر گرفتن مشکلات برآمده از رنج حاصل از اختلال وسواسی جبری، لزوم کاهش نشانگان بالینی وسواس، با توجه به دوسوگرایی به خود، اطمینان جویی و ترس از خود و افزایش شاخصه‌های بهزیستی روان‌شناختی و اقدام به‌موقع برای این دسته از افراد کمک شایانی خواهد کرد. همچنین با بازبینی پیشینه پژوهشی مرتبط، نقش هر کدام از متغیرهای دوسوگرایی به خود، اطمینان جویی و ترس از خود مورد تأیید قرار گرفته است. ولی به دلیل خلا پژوهشی درباره نقش واسطه‌ای ترس از خود بین دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با باورهای وسواسی، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای ترس از خود در رابطه بین دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با باورهای وسواسی انجام شد.

روش

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه زنان شهر تهران در سال ۱۴۰۲ بودند که به روش در دسترس نمونه‌ای به تعداد ۴۴۷ نفر انتخاب و پرسشنامه را تکمیل کردند. برای تعیین حجم نمونه لوهین (۱۹۹۲) پیشنهاد می‌کند که برای بررسی مدل ساختاری که در آن ۴-۲ عامل شرکت دارند، پژوهشگر باید روی گردآوری دست کم ۱۰۰

1 Forchuk

2 Parsons & Alden

3 fear of self

4 Doron

5 conditions of worth

6 Llorens-Aguilar

7 Fernandez

8 Yang

تا ۲۰۰ مورد برنامه‌ریزی کند. کاربرد نمونه‌های کوچک‌تر می‌تواند موجب عدم حصول همگرایی و به دست آوردن نتایج نامناسب و یا دقت پایین برآورد پارامترها و به‌ویژه خطاهای استاندارد شود (هومن، ۱۳۸۴)؛ ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بود از رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، داشتن حداقل مدرک دیپلم، مراجعه نکردن به روان‌شناس و روان‌پزشک در یک سال گذشته و دامنه سنی ۲۵ تا ۵۰ سال و ملاک‌های خروج از پژوهش نیز عدم تمایل به ادامه شرکت در پژوهش و پاسخ ندادن به بیش از پنج درصد سوال‌ها بود. شرکت‌کنندگان به صورت آنلاین از طریق لینک دعوت پاسخگویی به پرسشنامه‌های این پژوهش، به پرسشنامه‌های موجود در پرس‌لاین پاسخ دادند. در پرسشنامه‌ها برای رعایت اصول اخلاقی این عنوان قید شده بود که اطلاعات هر پرسشنامه کاملاً به صورت محرمانه بود. همچنین در صورت تمایل از نتایج پژوهش، پس از اتمام پژوهش نتایج در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت. در نهایت، داده‌ها با استفاده از روش تحلیل معادلات ساختاری و با نرم‌افزارهای SPSS و AMOS نسخه ۲۴ تحلیل شدند.

ابزار سنجش

پرسشنامه باورهای وسواسی^۱ (OBQ): کارگروه شناخت در وسواس^۲، پرسشنامه‌ی باورهای وسواسی را به عنوان ابزاری برای ارزیابی نقش ساختارهای شناختی در سبب شناسی و حفظ وسواس در سال ۲۰۰۱ تدوین کرد. این پرسشنامه شامل ۲۰ سؤال است که از ۴ زیرگروه افکار تشکیل شده است و که دامنه‌های کلیدی حوزه‌های شناخت در اختلال وسواسی عملی هستند. نمره گذاری پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت ۷ درجه‌ای است و از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف درجه بندی شده است. پرسشنامه باورهای وسواسی دارای همسانی درونی (۰/۹۲)، ضریب دونیمه سازی (۰/۹۴) و ضریب پایایی حاصل از روش بازآزمایی در فاصله سه هفته‌ای (۰/۸۲) است. همچنین روایی ملاک پرسشنامه به کمک پرسشنامه مادزلی ۰/۸۲ به دست آمد و معنادار بود (کارگروه شناخت در وسواس، ۲۰۰۱). در ایران پایایی نسخه فارسی محاسبه گردید که برای نمره کلی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ معادل ۰/۸۶ محاسبه گردید و روایی همگرا این پرسشنامه با سیاهه وسواس جبری مادزلی ۰/۵۰ به دست آمد (عاشوری و بزازیان، ۱۴۰۱). در پژوهش حاضر میزان آلفای کرونباخ برای این پرسشنامه ۰/۹۳ به دست آمد.

پرسشنامه دوسوگرایی به خود^۳ (SAQ): این پرسشنامه توسط بار و کیریوس^۴ (۲۰۰۷) برای سنجش تجربه عدم قطعیت، تعارض و اشتغال ذهنی به خود، طراحی شده است. این پرسشنامه یک ابزار خود گزارش دهی ۱۹ گویه‌ای است که روی طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از اصلاً تا کاملاً موافق (۰) تا (۴) نمره گذاری می‌شود. دامنه تمرات بین ۰ تا ۷۶ و نمرات بالاتر در این پرسشنامه نشان دهنده میزان بالاتر دوسوگرایی است. بار و کیریوس (۲۰۰۷) ساختار عاملی این پرسشنامه را در یک نمونه بالینی و یک نمونه غیربالینی بررسی کرده و در هر دو نمونه دو عامل را شناسایی کردند: دوسوگرایی در مورد ارزش خود و دوسوگرایی اخلاقی. همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ این پرسشنامه در نمونه بالینی برای عامل دوسوگرایی به ارزش خود، ۰/۸۸ و برای عامل دوسوگرایی اخلاقی، ۰/۸۵ و در نمونه غیر بالینی (برای عامل دوسوگرایی به ارزش خود، ۰/۸۸ و برای عامل دوسوگرایی اخلاقی، ۰/۸۶ به دست آمد. پایایی بازآزمایی یک ماهه برای دو عامل دوسوگرایی به ارزش خود و دوسوگرایی اخلاقی به ترتیب ۰/۴۴ و ۰/۵۵ به دست آمد که نشان می‌دهد این دو عامل پایایی خوبی در طول زمان داشتند. همبستگی این پرسشنامه و پرسشنامه‌ی اعتماد به نفس روزنبرگ^۵ (۱۹۶۵) حاکی از روایی همزمانی مطلوب این ابزار است (۰/۴۴=-r). برای مثال در پژوهش بار و کیریوس (۲۰۰۷) همبستگی پرسشنامه وضوح خودپنداره با عامل دوسوگرایی به ارزش خود ۰/۸۲ و با عامل دوسوگرایی اخلاقی ۰/۵۳ به دست آمد. در ایران این پرسشنامه توسط دادفرنیا و موسویان (۱۳۹۹) بررسی شد که پایایی آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۰ به دست آمد و همچنین جهت بررسی روایی همزمانی پرسشنامه دوسوگرایی به خود، همبستگی آن با دو پرسشنامه نشخوار ذهنی - تأمل و اعتماد به نفس روزنبرگ به ترتیب ۰/۳۶ و ۰/۴۴- به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی آلفای کرونباخ ۰/۹۳ بدست آمد.

سیاهه اطمینان جویی آشکار و پنهان^۶ (CORSI): این ابزار یک سیاهه ۲۶ گویه‌ای است که توسط رادومسکی^۷ و همکاران (۲۰۲۰) ساخته شده است. نمره‌گذاری این سیاهه بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از اصلاً (۰) تا بسیار زیاد (۴) است و نمره بالاتر

1 Obsessive Beliefs Questionnaire

2 Obsessive Compulsive Cognitions Working Group

3 self-ambivalence Questionnaire

4 Bhar & Kyrios

5 Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES)

6 Covert and Overt Reassurance Seeking Inventory

7 Radomsky

نشان دهنده‌ی اطمینان جویی بیشتر است. برای تعیین روایی سازه این ابزار، طراحان آن از روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده نمودند و نشان دادند که این ابزار دارای ساختار ۵ عاملی است که در مجموع ۶۳ درصد از واریانس کل را استخراج می کنند. آن ها همچنین همبستگی بین عوامل استخراج را گزارش دادند و مشاهده شد که همبستگی ها در دامنه‌ی ۰/۲۷ تا ۰/۷۴ قرار داشت. آن ها همچنین برای تعیین روایی همگرا و واگرا همبستگی بین مولفه‌های اطمینان جویی با افسردگی (۰/۱۶ تا ۰/۴۸)، اضطراب (۰/۱۷ تا ۰/۴۹) و عزت نفس (۰/۱۶ تا ۰/۴۲-) را محاسبه کردند که مشخص شد به طور قابل انتظاری این مولفه‌ها با افسردگی و اضطراب همبستگی مثبت و معنی دار داشتند و از طرف دیگر با عزت نفس همبستگی معکوس و معنی دار داشتند. در نهایت برای تعیین پایایی ابزار از روش همسانی درونی بر روی نمونه‌ی دانشجویان استفاده کردند و نشان دادند که پایایی تمام مولفه‌ها در دامنه‌ی بین ۰/۷۵ تا ۰/۹۰ قرار داشت (رادومسکی و همکاران، ۲۰۲۰). در پژوهش حاضر، پایایی مولفه‌های ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۲ تا ۰/۹۱ به دست آمد.

پرسشنامه ترس از خود^۱ (FSQ): این پرسشنامه شامل ۲۰ گویه جهت اندازه گیری ادراک ترس از خویشتن است که توسط آرادما^۲ و همکاران (۲۰۱۳) ساخته شده است. پاسخگویی به این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت شش درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۶) است و نمره بالاتر بیانگر ترس از خود بیشتر است. سازندگان پرسشنامه مقدار آلفای کرونباخ پرسشنامه را ۰/۹۲ گزارش دادند و روایی همگرای پرسشنامه را با مقیاس اضطراب، افسردگی و تنیدگی با مقدار همبستگی ۰/۴۵ الی ۰/۶۷ معنادار گزارش دادند. این پرسشنامه در ایران توسط قاسمی و همکاران (۱۴۰۰) در نمونه‌ای از دانشجویان هنجاریابی شد و نتایج تحلیل عاملی بیانگر ساختار تک عاملی در نسخه فارسی پرسشنامه ترس از خود بود. همچنین ضرایب آلفای کرونباخ و بازآزمایی با فاصله ۱۰ روز به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۸۶ بود که همسانی درونی و پایایی مطلوب این پرسشنامه را نشان می دهد. به علاوه همبستگی مابین نمرات نسخه فارسی پرسشنامه با پرسشنامه دوسوگرایی خویشتن و مقیاس افسردگی، اضطراب، تنیدگی در بازه‌ای از ۰/۴۹ تا ۰/۸۶ قرار گرفت که روایی همگرای آن را مورد تأیید قرار داده است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۶ بدست آمد.

یافته ها

تمامی شرکت کنندگان پژوهش خانم بودند. از نظر وضعیت تاهل نمونه‌ی پژوهش حاضر متشکل از ۲۷۱ نفر (۶۰/۶ درصد) مجرد، ۱۳۷ نفر (۳۰/۶ درصد) متاهل و ۳۹ نفر (۸/۷ درصد) مطلقه بودند. از نظر مقطع تحصیلی ۹۸ نفر (۲۱/۹ درصد) دارای تحصیلات دیپلم، ۲۴ نفر (۵/۴ درصد) دارای تحصیلات کاردانی، ۲۰۰ نفر (۴۴/۷ درصد) دارای تحصیلات کارشناسی، ۹۵ نفر (۲۱/۳ درصد) دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۳۰ نفر (۶/۷ درصد) دارای تحصیلات دکتری بودند. لازم به ذکر است که میانگین و انحراف استاندارد سنی شرکت کنندگان پژوهش به ترتیب برابر با ۳۱/۲۵ و ۸/۸۰ بود. در جدول ۱ ضرایب همبستگی پیرسون و شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش ذکر شده است.

جدول ۱. ضرایب همبستگی پیرسون و شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

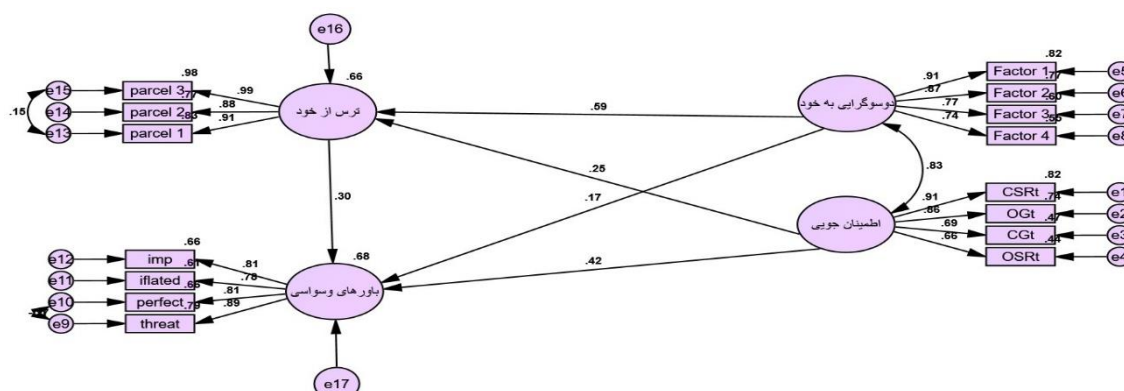
۴	۳	۲	۱	
			۱	۱- دوسوگرایی به خود
		۱	۰/۷۷۳**	۲- اطمینان جویی
	۱	۰/۷۰۰**	۰/۷۶۷**	۳- ترس از خود
۱	۰/۷۰۳**	۰/۷۱۰**	۰/۶۷۴**	۴- باورهای وسواسی
۷۳/۶۴	۵۲/۵۵	۲۹/۴۲	۳۱/۵۲	میانگین
۲۶/۶۹	۲۳/۴۷	۱۸/۵۲	۱۵/۶۱	انحراف معیار
۰/۲۲۳	۰/۱۵۶	-۰/۲۷۱	۰/۴۵۱	کجی
-۰/۷۸۵	-۰/۲۷۸	-۰/۴۵۸	-۰/۸۶۲	کشیدگی

* P<۰/۰۵ **P<۰/۰۱

1 Fear of Self Questionnaire

2 Aardema

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، بین دوسوگرایی به خود ($r=0/674, p<0/01$)، اطمینان جویی ($r=0/710, p<0/01$) و ترس از خود ($r=0/703, p<0/01$) با باورهای وسواسی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش همراه با کجی و چولگی بررسی شده است. پیش از تحلیل داده‌ها مفروضه‌های نرمال بودن و عدم همخطی بررسی شد که نتایج آن در ادامه بیان می‌شود. محاسبه چولگی و کشیدگی هر یک از متغیرهای مشهود، روشی رایج برای ارزیابی نرمال بودن است. چو و بنتلر^۱ (۱۹۹۵) نقطه برش ± 3 را برای مقدار چولگی مناسب می‌دانند. برای شاخص کشیدگی نیز به طور کلی مقادیر بیش از ± 10 در مدلیابی معادلات ساختاری مسئله آفرین است (کلاین^۲، ۲۰۱۱). مقادیر بدست آمده برای چولگی و کشیدگی متغیرها حاکی از تحقق پیش فرض نرمال بودن در متغیرهای پژوهش دارد. برای بررسی مفروضه عدم هم خطی از آماره‌های عامل تورم واریانس (VIF) و شاخص تحمل استفاده شد که با توجه به اینکه هیچ یک از مقادیر مربوط به شاخص تحمل کمتر از $0/40$ و هیچ یک از مقادیر مربوط به عامل تورم واریانس بیشتر از 10 نمی‌باشد، بر این اساس می‌توان نسبت به مفروضه عدم همخطی نیز اطمینان حاصل کرد. به منظور آزمون مدل مورد نظر یعنی بررسی نقش واسطه‌گری ترس از خود از روش تحلیل مسیر استفاده شد. پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم در جدول ۲ ارائه شده است.

شکل ۱. مدل اصلاح شده پیش‌بینی دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با باورهای وسواسی با نقش میانجی ترس از خود

در شکل ۱ مدل اصلاح شده‌ی پژوهش حاضر پس از حذف مسیرهای غیر معنادار رسم شده است. بدین معنا که مسیرهایی که معنادار نبودند اصلاح و حذف شدند ($p>0/01$) و همچنین مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش با علائم وسواس جبری در جدول ۲ و ۳ ذکر شده است.

جدول ۲. ضرایب مسیر مستقیم اثرات متغیرها و معنی‌داری پارامترهای برآورد شده

متغیر پیش‌بین	متغیر ملاک	ضرایب استاندارد	انحراف استاندارد	آماره (t)	سطح معناداری
دوسوگرایی به خود	باورهای وسواسی	۰/۱۷	۰/۰۷۸	۲/۳۰۱	۰/۰۲۱
اطمینان جویی	باورهای وسواسی	۰/۴۱۶	۰/۰۵۶	۶/۴۱۴	۰/۰۰۱
ترس از خود	باورهای وسواسی	۰/۳۰۲	۰/۰۴۶	۵/۲۷۱	۰/۰۰۱
دوسوگرایی به خود	ترس از خود	۰/۵۹	۰/۰۷۹	۹/۸۵۸	۰/۰۰۱
اطمینان جویی	ترس از خود	۰/۲۵۱	۰/۰۶۲	۴/۴۰۹	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود تمام متغیرهایی که مسیرهای مستقیم آن‌ها به متغیر ملاک دارای مقدار T بزرگ‌تر یا کوچک‌تر از $\pm 1/96$ است تأثیر معنی‌داری ($p<0/01$) بر متغیر ملاک دارند و مسیرهای غیر معنادار از مدل حذف شدند.

جدول ۳. ضرایب مسیر غیر مستقیم اثرات متغیرها و معنی داری پارامترهای برآورد شده با بوت استرپ

مسیر	Bootstrap	حد پایین	حد بالا	سطح معناداری
دوسوگرایی به خود ← ترس از خود ← باورهای وسواسی	۰/۱۸۸	۰/۱۰۷	۰/۳	۰/۰۰۱
اطمینان جویی ← ترس از خود ← باورهای وسواسی	۰/۰۶۵	۰/۰۳۲	۰/۱۱۹	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۳ می توان مشاهده کرد که اثر غیرمستقیم متغیر دوسوگرایی به خود به متغیر باورهای وسواسی از طریق ترس از خود معنی دار است ($b = ۰/۱۸۸, p < ۰/۰۵$). اثر غیرمستقیم متغیر اطمینان جویی به متغیر باورهای وسواسی از طریق ترس از خود معنی دار است ($b = ۰/۰۶۵, p < ۰/۰۵$).

در جدول ۴ شاخص های برازش مدل اصلاح شده ذکر شده است.

جدول ۴. شاخص های برازش مدل

شاخص برازندگی	دامنه قابل پذیرش	مدل مفروض
خی دو (χ^2)	-	۲۹۷/۰۳۶
نسبت خی دو به درجه آزادی	کمتر از ۵	۳/۸۰۸
شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۶۱
شاخص برازندگی فزاینده (IFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۶۱
شاخص نیکویی برازش (GFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۴۸
ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)	کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۷۹
ریشه دوم میانگین مربعات باقی مانده (SRMR)	کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۴۲

شاخص های برازش در جدول ۴ نشان دهنده ی برازش عالی داده ها با مدل اصلاح شده است. با توجه به شکل ۱ و جدول ۳ دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی به صورت غیر مستقیم از طریق ترس از خود توانستند باورهای وسواسی را پیش بینی کند.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف مدل ساختاری دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با باورهای وسواسی با نقش میانجی ترس از خود انجام شد. یکی از یافته های این پژوهش حاکی از آن بود که دوسوگرایی به خود به صورت غیر مستقیم از طریق ترس از خود توانست باورهای وسواسی را پیش بینی کند که این نتایج با یافته های پارسونز و آلدن، (۲۰۲۲)، یانگ و همکاران، (۲۰۲۱)، واکلینگ و همکاران (۲۰۲۰) و گودوین و همکاران (۲۰۲۰) همسو بود. در تبیین این یافته می توان بیان کرد که دوسوگرایی به خود یک الگوی رفتاری است که در آن فرد به دنبال تأیید و قبولی از سوی دیگران است و در خصوص ارزشمندی خویشتن دچار شک و تردید است. این افراد احساس خود را از طریق نگرانی ها و ترس ها بروز می دهند (جائیگر و همکاران، ۲۰۲۱). وسواس، یکی از نتایج معمولی دوسوگرایی به خود است. وقتی که فرد نمی تواند خود را به عنوان یک فرد معمولی و متعادل در نظر بگیرد و به دنبال تأیید دائمی از سوی دیگران است، ممکن است به دنبال کنترل بیش از حد بر خود و محیط خود باشد. این کنترل بیش از حد می تواند به شک و تردیدهای مداوم و در نتیجه وسواس های مختلفی منجر شود. این افراد نسبت به خود و محیطشان بسیار انعطاف ناپذیر هستند. آنها از خودبینی مثبت فرار می کنند و به دنبال تأیید مداوم دیگران هستند. وقتی که یک فرد از خود و ویژگی هایش ترس دارد، احتمالاً از خودبینی منفی رنج می برد. به عبارت دیگر، او از تصور پذیرفتن اینکه ممکن است نقاط ضعف یا ناکارآمدی هایی داشته باشد، می ترسد. بنابراین ترس از خود نیز به عنوان یکی از عوامل اساسی دوسوگرایی به خود مطرح می شود (یانگ و همکاران، ۲۰۲۱). برای جلوگیری از این ترس، فرد ممکن است به دنبال تأیید دیگران و تلاش برای کنترل همه جزئیات و وضعیت ها باشد. این کنترل بیش از حد می تواند به وسواس های مختلفی، مانند وسواس های تمیزی، مرتب سازی و... منجر شود. بنابراین، ترس از خود می تواند نشانه ای از دوسوگرایی به خود باشد و به عنوان پیش زمینه ای برای توسعه باورهای وسواسی در فرد عمل کند.

یافته دیگر این پژوهش حاکی از آن بود که اطمینان جویی می‌تواند به صورت غیر مستقیم از طریق ترس از خود باورهای وسواسی را پیش‌بینی کند. این یافته با نتایج پارسونز و آلدن، (۲۰۲۲)؛ فرناندز و همکاران، (۲۰۲۱)؛ جائیگر و همکاران، (۲۰۲۱) و فورچاک و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان اذعان کرد که فرد با انجام این رفتارها تلاش می‌کند تا اطمینان حاصل کند که او از مواجهه با ترس‌ها و نگرانی‌های خود خودداری می‌کند. اما این اطمینان به دلیل اینکه از طریق فرار یا اجتناب از مواجهه با ترس به دست آمده، می‌تواند منجر به تقویت باورهای وسواسی شود. به زبان دیگر، این اطمینان جویی ممکن است موجب تقویت و تثبیت باورهای وسواسی در ذهن فرد شود (پارسونز و آلدن، ۲۰۲۲). یک فرد با اختلال وسواسی-اجباری باوری دارد که اگر اشیاء را به طور دقیق مرتب کند و همه چیز را در جای خود قرار دهد، مشکلی رخ نمی‌دهد. او ممکن است به عنوان راهی برای اطمینان جویی از این باور، اشیاء را بارها و بارها مرتب کند و اطمینان حاصل کند که همه چیز در جای خود است. اما این اطمینان جویی ممکن است موجب تقویت باور اشتباه فرد شود که فقط با انجام این رفتار، از مواجهه با خطر و بروز مشکلات جلوگیری می‌شود. به این ترتیب، انجام این رفتارها به جای کاهش اضطراب، ممکن است باورهای وسواسی را تقویت کند. در اینجا نقش ترس از خود در این دایره تقویت باورهای وسواسی بسیار مهم است (دورون، ۲۰۲۰). زیرا ترس از مواجهه با احساسات ناراحت‌کننده یا نگرانی‌های ذهنی می‌تواند فرد را به انجام رفتارهای وسواسی و اجتنابی وادار کند، که این بدون شک منجر به تقویت و تثبیت باورهای وسواسی می‌شود. با این حال، شناخت اینکه اطمینان جویی از طریق اجتناب و فرار از مواجهه با ترس ممکن است باعث تقویت باورهای وسواسی شود، می‌تواند مرحله اولیه‌ای در فهم و درمان اختلالات وسواسی-اجباری باشد.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به نوع روش پژوهش اشاره کرد که به تبع از نظر تعیین روابط علت و معلولی محدودیت دارند. همچنین به دلیل استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، در تعمیم یافته‌ها به سایر گروه‌ها باید احتیاط نمود. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی از روش نمونه‌گیری تصادفی برای بررسی این متغیرها استفاده شود تا تعمیم آن به سایر جوامع آماری آسان‌تر شود و همچنین به متغیرهای دیگری که می‌توانند باورهای وسواسی را بیشتر مشخص کنند، توجه شود. به طور کلی می‌توان از یافته‌های این پژوهش نتیجه گرفت که عوامل روان‌شناختی متعددی در تعامل با همدیگر می‌توانند در باورهای وسواسی نقش داشته باشند. در این پژوهش به بررسی نقش متغیرهای دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با نقش میانجی ترس از خود در پیش‌بینی باورهای وسواسی پرداخته شد که نتایج نشان داد دوسوگرایی به خود، اطمینان جویی و ترس از خود نقش کلیدی در باورهای وسواسی دارند و لزوم توجه به این عوامل در تعامل با یکدیگر در برنامه‌های کاهش باورهای وسواسی ضروری است. در نتیجه، آموزش به افراد برای شناخت باورهای ناسازگار و اشتباه و نیز ایجاد محیط‌هایی که انگیزه دهنده و حامی اعتقادات و نیازهای آن‌ها باشند، می‌تواند به مقابله با باورهای وسواسی کمک کند. ایجاد فضایی که افراد بتوانند باورهای وسواسی خود را بهتر شناسایی کنند و با دیگران احساسات خود را به اشتراک بگذارند، می‌تواند از باورهای وسواسی جلوگیری کرده و در نهایت به کاهش باورهای وسواسی کمک کند.

منابع

- دادفرنیاء، ش؛ موسویان، ا. (۱۳۹۹). ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی پرسشنامه دوسوگرایی به خود مرتبط با وسواس فکری - عملی. *روان‌شناسی بالینی*، ۱۲(۳)، ۳۵-۴۶. <https://doi.org/10.22075/jcp.2020.18238.1702>
- قاسمی، ن؛ صادق زاده، م؛ و آذرنيوشان، م. (۱۴۰۰). ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی پرسشنامه ترس از خود مرتبط با وسواس فکری عملی. *مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت*، ۸(۴)، ۲۴-۳۶. <http://dx.doi.org/10.32598/shenakht.8.6.24>
- عاشوری، م؛ و بزازیان، س. (۱۴۰۱). نقش میانجیگری ترس از خود در ارتباط میان سبک‌های دل‌بستگی ناایمن با باورهای وسواسی در جمعیت غیر بالینی. *مجله مطالعات علوم پزشکی*، ۳۳(۱۰)، ۷۴۹-۷۵۹. <http://dx.doi.org/10.52547/umj.33.10.749>
- کرمی، ش؛ جان بزرگی، م؛ آقا یوسفی، ع؛ و نامور، ه. (۱۴۰۱). ارائه مدل ساختاری برای پیش‌بینی نشانه‌های اختلال وسواس فکری-عملی براساس پابندی مذهبی: نقش میانجیگر کارکرد شخصیت. *مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت*، ۹(۳)، ۱-۱۵. <http://dx.doi.org/10.32598/shenakht.9.3.1>
- Aardema, F., Moulding, R., Radomsky, A. S., Doron, G., Allamby, J., & Souki, E. (2013). Fear of self and obsessiveness: Development and validation of the Fear of Self Questionnaire. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 2(3), 306-315. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2013.05.005>
- American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th ed., text rev.). American Psychiatric Association. <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425787>

- Bhar, S. S., & Kyrios, M. (2007). An investigation of self-ambivalence in obsessive-compulsive disorder. *Behaviour research and therapy*, 45(8), 1845–1857. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2007.02.005>
- Bui, V., & Moscovitch, D. A. (2024). Predictors of Excessive Reassurance Seeking in Social Anxiety. *Cognitive Therapy and Research*, 1-11. <http://hdl.handle.net/10012/19737>
- Cervin M. (2023). Obsessive-Compulsive Disorder: Diagnosis, Clinical Features, Nosology, and Epidemiology. *The Psychiatric clinics of North America*, 46(1), 1–16. <https://doi.org/10.1016/j.psc.2022.10.006>
- Clark, G. I., Rock, A. J., Clark, L. H., & Murray-Lyon, K. (2020). Adult attachment, worry and reassurance seeking: Investigating the role of intolerance of uncertainty. *Clinical Psychologist*, 24(3), 294–305. <https://doi.org/10.1111/cp.12218>
- De Filippis, R., Aguglia, A., Costanza, A., Benatti, B., Placenti, V., Vai, E., ... & Amerio, A. (2024). Obsessive–Compulsive Disorder as an Epiphenomenon of Comorbid Bipolar Disorder? An Updated Systematic Review. *Journal of Clinical Medicine*, 13(5), 1230. <https://doi.org/10.3390/jcm13051230>
- Doron, G. (2020). Self-vulnerabilities, attachment and obsessive compulsive disorder (OCD) symptoms: Examining the moderating role of attachment security on fear of self. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 27, 100575. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2020.100575>
- Drakes, D. H., Fawcett, E. J., Rose, J. P., Carter-Major, J. C., & Fawcett, J. M. (2021). Comorbid obsessive- compulsive disorder in individuals with eating disorders: An epidemiological meta-analysis. *Journal of psychiatric research*, 141, 176–191. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2021.06.035>
- Fassnacht, D. B., Ali, K., & Kyrios, M. (2023). Extending the cognitive-behavioral model of Body Dysmorphic Disorder: The role of attachment anxiety and self-ambivalence. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 37, 100803. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2023.100803>
- Fernandez, S., Sevil, C., & Moulding, R. (2021). Feared self and dimensions of obsessive compulsive symptoms: Sexual orientation-obsessions, relationship obsessions, and general OCD symptoms. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 28, 100608. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2020.100608>
- Forchuk, C. A., Plouffe, R. A., & Saklofske, D. H. (2021). Do you “like” me? The roles of Facebook reassurance seeking and attachment style on depression. *Psychology of Popular Media*, 10(2), 223–229. <https://doi.org/10.1037/ppm0000312>
- Godwin, T. L., Godwin, H. J., & Simonds, L. M. (2020). What is the relationship between fear of self, self- ambivalence, and obsessive-compulsive symptomatology? A systematic literature review. *Clinical psychology & psychotherapy*, 27(6), 887–901. <https://doi.org/10.1002/cpp.2476>
- Guidano, V. F., & Liotti, G. (1983). Cognitive processes and emotional disorders. New York: The Guilford Press.
- Jaeger, T., Moulding, R., Yang, Y. H., David, J., Knight, T., & Norberg, M. M. (2021). A systematic review of obsessive-compulsive disorder and self: Self-esteem, feared self, self-ambivalence, egodystonicity, early maladaptive schemas, and self concealment. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 31, 100665. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2021.100665>
- Kaur, R., Garg, R., & Raj, R. (2023). Quality of life among patients with obsessive compulsive disorder: Impact of stigma, severity of illness, insight, and beliefs. *Industrial psychiatry journal*, 32(1), 130–135. https://doi.org/10.4103/ipj.ipj_22_22
- Llorens-Aguilar, S., Arnáez, S., Aardema, F., & García-Soriano, G. (2022). The relationship between obsessions and the self: Feared and actual self-descriptions in a clinical obsessive-compulsive disorder sample. *Clinical psychology & psychotherapy*, 29(2), 642–651. <https://doi.org/10.1002/cpp.2656>
- Loosen, A. M., Skvortsova, V., & Hauser, T. U. (2021). Obsessive-compulsive symptoms and information seeking during the Covid-19 pandemic. *Translational psychiatry*, 11(1), 309. <https://doi.org/10.1038/s41398-021-01410-x>
- Moulding, R., Nedeljkovic, M., Bhar, S., Anglim, J., Fernandez, S., & Kyrios, M. (2023). With a little help from my friends: Changes in symptoms, cognitions and self-ambivalence after a group based cognitive- behavioral treatment for obsessive-compulsive disorder. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 100823. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2023.100823>
- Obsessive Compulsive Cognitions Working Group (2001). Development and initial validation of the obsessive beliefs questionnaire and the interpretation of intrusions inventory. *Behaviour research and therapy*, 39(8), 987–1006. [https://doi.org/10.1016/s0005-7967\(00\)00085-1](https://doi.org/10.1016/s0005-7967(00)00085-1)
- Parsons, C. A., & Alden, L. E. (2022). Online reassurance-seeking and relationships with obsessive-compulsive symptoms, shame, and fear of self. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 33, 100714. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2022.100714>
- Radomsky, A. S., Neal, R. L., Parrish, C. L., Lavoie, S. L., & Schell, S. E. (2021). The Covert and Overt Reassurance Seeking Inventory (CORSI): Development, validation and psychometric analyses. *Behavioural and cognitive psychotherapy*, 49(1), 3–20. <https://doi.org/10.1017/S1352465820000703>
- Wakeling, S., Stukas, A. A., Wright, B. J., & Evans, L. (2020). Negative feedback seeking and excessive reassurance seeking behavior and depression: A meta-analytic review. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 39(9), 788–823. <https://doi.org/10.1521/jscp.2020.39.9.788>
- Yang, Y. H., Moulding, R., Wynton, S. K., Jaeger, T., & Anglim, J. (2021). The role of feared self and inferential confusion in obsessive compulsive symptoms. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 28, 100607. <https://www.doi.org/10.1016/j.jocrd.2020.100607>

مدل ساختاری دوسوگرایی به خود و اطمینان جویی با باورهای وسواسی با نقش میانجی ترس از خود

Structural model of self-ambivalence and reassurance-seeking with obsessive beliefs with the mediating role of fear of self